

KUSTAVIN KUNNAN KOULUKULJETUSSÄÄNNÖT

1.8.2022 alkaen

Sivistyslautakunta 12.5.2020/§ 20

Sivistyslautakunta 31.5.2022/§ 39

Sisälllys

1. YLEISTÄ.....	3
1.1. Lainsäädäntö	4
1.2. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Kustavissa	4
2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET	5
2.1. Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus.....	5
2.2. Oppilaan itse kuljettava matka	6
2.3. Koulumatkan vaarallisuus	7
2.4. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus.....	7
2.5. Vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat.....	8
2.6. Esiopetus	8
3. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	8
3.1. Yleiset periaatteet	8
3.2. Linja-autokuljetukset.....	9
3.3. Koulutaksikuljetukset	9
3.4. Kuljetusavustus	9
3.5. Kuljetusten odotus	9
3.6. Kuormitussäädökset.....	10
3.7. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana	10
3.8. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta.....	10
4. KUINKA KOULUKULJETUSTA HAETAAN	10
5. KULJETUKSEN AIKANA NOUDATETTAVAA.....	11
5.1. Yleistä	11
5.2. Liikenneturvallisuus.....	11
5.3. Linja-auton tai tilausliikenteen kuljettaja.....	12
5.4. Oppilasta koskevaa.....	12
5.5. Vastuut	13
6. POIKKEUSTILANTEET.....	13
6.1. Tapaturma	13
6.2. Kuljetukset ovat myöhässä.....	13
6.3. Vahinko tai ilkivalta	13
6.4. Kuljetuksen laatu.....	13
7. LUKION JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET	14

1. YLEISTÄ

Tämä asiakirja määrittää

- periaatteet, joiden mukaan oppilaalle myönnetään *Kustavin kunnan kustantama* koulukuljetus
- kuljetusten järjestämisen periaatteet
- ohjeet koulukuljetusten hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Esi- ja perusopetuksen kuljetuksissa noudatetaan samoja periaatteita.

Lähtökohtana on, että normaalisti kehittynyt lapsi kulkee koulumatkat jalan, pyörällä tai esim. joukkoliikenteen busseilla. Kannustamme hyötyliikuntaan, sillä liikunta ja oppiminen kulkevat käsi kädessä.

Koulukuljetuksissa käytetään sekä joukkoliikenteen busseja että koulutakseja. Taksikuljetuksessa olevalle oppilaalle ei välttämättä varata taksia molempiin päivittäisiin matkoihin, vaan esimerkiksi toinen matka voi tapahtua myös linja-autolla.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä jalkaisin tai eri kulkuvälineillä. Huoltajan tehtävä on huolehtia siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulkeminen.

Kustavin kunnan hallintosäännön 15 § 3 mom. 7. k. mukaan sivistyslautakunta päättää oppilaan koulumatkaedun ja majoitusedun perusteista.

Hallintosäännön 16 § mom. 6 k. 7.-8. mukaan rehtori-sivistystoimenjohtaja päättää oppilaiden kuljettamisesta, majoituksesta ja avustamisesta sekä kuljetusedun antamisesta muun kuin kunnan osoittaman koulupaikanvalinneelle oppilaalle.

Koulukuljetus toteutetaan Kustavissa perusopetuslain 32 §:n ja sivistyslautakunnan vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Muiden kuin kunnan järjestämään kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuljetusoppilaiden huoltajat voivat itse järjestää lastensa koulukuljetuksen omalla kustannuksellaan, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä.

1.1. Lainsäädäntö

Perusopetuslaki 32 § (628/1998):

”Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

1.2. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Kustavissa

1. Jokaisella oppilaalla on oikeus omatoimiseen koulumatkaan.

Koululaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta on tärkeää, että lapset pienestä pitäen tottuvat kulkemaan matkoja myös kävellen. Toisaalta lasten ja nuorten oikeutena on oppia aikuisilta keinoja, millä selvitä arkipäivän tilanteista. Siksi lähtökohtaisena ajatuksena koulukuljetuksissa tulee olla oppilaiden mahdollisuus kulkea edes pieni osa koulumatkastaan omatoimisesti. Täten koulutaksi ei hae oppilaita kotiportilta eikä tuo heitä sinne, ellei kyseessä ole esiopetuksen oppilas, oppilaan erityinen tarve tai erityisolosuhte, joka vaatii kuljetuksen kotiportille.

2. Koulukuljetus on kuljetuspalvelua, jota toteutetaan linja-autoilla ja takseilla.

Koulukuljetusten tarkoituksena on kuljettaa oppilaita kouluun/esiopetukseen ja kotiin sovittua reittiä pitkin. Kuljetettavat oppilaat ovat kuljetuksen noutopaikalla heille ilmoitettuna ajankohtana ja saapuvat sinne hyvissä ajoin.

Koulukuljetus voi olosuhteista johtuen olla ajoittain myöhässä, mutta etuajassa kuljetus ei lähde noutopaikalta. Koulukuljetus voidaan järjestää kotipihasta tai muusta erikseen sovittavasta paikasta, jos matka pysäkille ylittää kohdassa 2.2. määritellyn itse kuljettavan matkan.

3. Koulukuljetus on kokonaisuutena oppilasta palvelevaa, joustavaa ja taloudellista toimintaa.

Koulukuljetukset tulee järjestää mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti siten, että oppilaiden ikä, kehitys ja hyvinvointi sekä toiminnan taloudelliset näkökohdat tulevat huomioon otetuiksi. Kotien, koulun/esiopetuksen ja kuljettajien välinen hyvä yhteistyö edesauttaa kuljetusten toimivuutta ja taloudellisuutta.

4. Koulukuljetus on myös kasvatustilanne.

Koulukuljetusta suorittava autoilija on kuljetustehtävässään myös kasvattaja. Tällöin hän vastaa oppilaiden fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Kuljetustilanteessa hänen tulee käyttäytyä vastuullisen ja turvallisen aikuisen tavoin kohdellen lapsia asiallisesti ja kunnioittaen. Tehtävässään hänen tulee ottaa huomioon myös lapsille ominainen käyttäytymismalli ja tapa reagoida uusiin tilanteisiin.

Oppilaita tulee sekä kotona että koulussa/esiopetuksessa ohjata turvalliseen, kohteliaaseen ja toiset huomioon ottavaan käyttäytymiseen koulukuljetuksen aikana sekä kuljetusta odottaessaan. Heitä tulee opastaa turvalliseen käyttäytymiseen liikenteessä ja erilaisissa kulkuvälineissä. Hyvät tavat, toisen ihmisen huomioonottaminen ja toisen erityispiirteen kunnioittaminen ovat perusasioita, jotka oppilaiden tulee myös koulukuljetuksessa hallita. Kuljetuksessa olevien oppilaiden on noudatettava kuljettajan antamia ohjeita ja määräyksiä.

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

2.1. Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus

Kunta vastaa koulukuljetuksen järjestämisestä, jos oppilaan koulumatka on kävellen mitattuna viittä kilometriä pidempi. Lakisääteisestä 5 km:n rajasta poiketen koulukuljetus järjestetään esioppilaille sekä perusopetuksen 1.-2. luokkien oppilaille, joiden koulumatkan pituus on yli 3 km. Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa.

Koulumatkan pituus mitataan lyhintä talvella auki pidettävää jalankulkukelpoista reittiä pitkin kotiportilta koulun portille. Kotiportti tarkoittaa pihan/pihatien liittymää. Mikäli kotikiinteistö on laaja ja matka kotiovelta kotiportille on vähintään 100 metriä, koulumatka mitataan kotiovelta koulun portille.

Koulun portti tarkoittaa oppilaan tulosuunnasta nähden lähintä mahdollista koulun pihaan/kouluun johtavan tien liittymää, josta oppilas pääsee koulun välituntialueelle. Esiopetusmatka mitataan samoin kodin tai varhaiskasvatuspaikan portilta esiopetuspaikan portille.

Reitti mitataan lyhintä mahdollista reittiä. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhyin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa. Koulutoimisto mittaa koulumatkat ensisijaisesti hyödyntäen Google Maps -ohjelmaa.

Koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin ja koulun (tai kodin ja esiopetuksen järjestämispaikan) välistä suorinta tietä kuljettua matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun (tai esiopetukseen) ja sieltä palatessaan. **Mikäli oppilaalle on myönnetty ns. toissijainen koulunkäyntioikeus muuhun kouluun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun, huoltajat vastaavat kaikista oppilaan kuljettamiseen liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista.**

Oppilaalla voi olla koulukuljetuksien järjestämiseksi vain yksi koti: se osoite, jossa hän väestötietojärjestelmän mukaisesti asuu. Mikäli oppilas asuu ajoittain muualla kuin virallisessa kotiosoitteessaan (esim. yhteishuoltajuus ja ”vuoroviikkoasuminen”), huoltajat vastaavat parhaaksi katsomallaan tavalla itse omalla kustannuksellaan koulukuljetusten järjestämisestä muualta kuin oppilaanvirallisesta kotiosoitteesta.

Koulukuljetusta on aina anottava. Mikäli kuljetusta anotaan matkan pituuden perusteella, kuljetusoikeus voidaan myöntää koko siksi ajaksi, jonka oppilas on oikeutettu kuljetuksen saamaan (= matkan pituus ylittää em. kilometrimäärän ko. lähikouluun).

Koulumatka järjestetään ensisijaisesti julkista liikennettä käyttäen. Koulutaksia käytetään, mikäli julkista liikennettä ei ole tai kävelymatka julkisen liikenteen pysäkille ylittää omavastuurajan.

Se, että huoltaja ei esim. pysty saattamaan oppilasta, ei ole peruste koulumatkaedun myöntämiselle. Lainsäädäntö lähtee lähtökohdasta, että oppilaan itsensä tulee suoriutua koulumatkastaan ja myös osata lähteä kotoa oikeaan aikaan pysäkille.

Huoltajalle voidaan hakemuksesta korvata oppilaan kuljettamisesta aiheutuneita kuluja (kohta 3.4.).

2.2. Oppilaan itse kuljettava matka

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkille / kouluun, huomioidaan, ettei koulumatkoihin käytettävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on seuraava:

<i>Ikä</i>	<i>Kävelyaika</i>
5 v.	16 min.
6 v.	15 min.
7 v.	14 min.
8 v.	13 min.
9 v.	12,5 min.
10 v.	12 min.
11 v.	11,8 min.
12 v.	11,6 min.
13 v.	11,4 min.
14 v.	11,2 min.
15 v.	11 min.
16 v.	10,8 min.

2.3. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle.

Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita. Ensisijaisesti käytetään paikallistuntemusta. Tienylitys ei yksistään oikeuta ilmaisen koulukuljetuksen saamiseen.

Arviointi perustuu tielaitoksen tietoihin tieosuuksien liikennemääristä, nopeusrajoituksista, valaistuksesta, kunnossapidosta ja pientareen leveydestä sekä käytettävissä olevista kevyen liikenteen väylistä. Rajatapauksissa vaarallisia reittejä arvioivat koulukuljetuksia järjestävät henkilöt tutustumalla tarkemmin alueen olosuhteisiin käymällä itse paikan päällä.

Vaaralliset tieosuudet tarkistetaan koulutoimistossa. Kuljetusta ei järjestetä, jos vaaralliseksi todettu tienosa tai sen ylitys voidaan korvata ohjaamalla oppilaat käyttämään turvallista pidempää, kuitenkin alle 5 km:n kulkuyhteyttä.

Pelkkä vaarallisen tien ylitys ei vielä tee koulumatkasta vaarallista, ja vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin käveltävä matka noutopysäkillä voi olla 100-200 m.

Koulumatkaetuus voidaan myöntää koko lukuvuodeksi tai vain osaksi lukuvuotta, ns. talvikaudeksi marraskuun alusta helmikuun loppuun.

2.4. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa oppilasta hoitavalta lääkäriltä (sairaus tai vamma). **Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei automaattisesti riitä kuljetuksen myöntämiseen.**

Lausunnot voidaan tarkastella kokonaisvaltaisesti esim. yhdessä oppilashuollon kanssa. Lausunnot ovat yleensä suosituksia ja siksi tarvitaan myös koulun henkilökunnan käytännön asiantuntemusta. Kustavin kunnalla on aina tarvittaessa oikeus pyytää lisälausunto oppilaan sairaudesta tai vammasta ja koulukuljetustarpeen välttämättömyydestä myös Kustavin kunnan koululääkäriltä.

Lausunnosta tulee ilmetä kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi se, mille ajalle kuljetusta tarvitaan. Noutopaikkana on pääsääntöisesti reitin varrella oleva vakituinen noutopysäkki.

Koulutoimistolle toimitettavat asiantuntijalausunnot ovat voimassa määräajan tai enintään lukuvuoden kerrallaan. Määräaika on määritetty koulukuljetuspäätöksessä.

Tapaturmien vuoksi tarvittavan väliaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen varataan kaksi arkipäivää siitä lukien, kun hakemus ja lääkärintodistus ovat saapuneet koulutoimistoon. Koulutoimisto ilmoittaa lyhytaikaisen koulukuljetuksen myöntämisestä sekä kuljetuksen aloittamisen ajankohdan huoltajalle ja koululle.

2.5. Vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus tulee kunnassa järjestää niin, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetus järjestetään lain edellyttämällä tavalla.

Kustavin kunta ei järjestä eikä korvaa huoltajan anomuksesta vieraassa kunnassa käyvien oppilaiden koulukuljetuksia. (Eli ns. toissijaisessa koulussa käyvien matkoja ei korvata).

Kustavin Kivimaan koulua käyvien vieraskuntalaisten oppilaiden kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

2.6. Esiopetus

Esiopetuksen oppilas on oikeutettu maksuttomaan esiopetuskuljetukseen tai kuljetuskorvaukseen, mikäli hänen matkansa kotoa ylittää 3 km tai kun esikoulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Koulukuljetuksessa olevien esikoululaisten huoltajat vastaavat siitä, että esikoululainen aina saatetaan ns. nouto-/paluupysäkille ja että häntä ollaan vastassa, kun lapsi saapuu esiopetuksesta. Esiopetuspaikassa otetaan lapset vastaan ja saatetaan kuljetukseen.

3. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

3.1. Yleiset periaatteet

Koulukuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Koulukuljetuksissa hyödynnetään olemassa olevaa joukkoliikennettä. Muita kuljetusmuotoja ovat koulutaksit, jotka kilpailutetaan hankintalain mukaisesti. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan eri kuljetusmuotoja (joukkoliikenne ja/tai koulutaksi).

Kuljetukset järjestetään pääsääntöisesti kodin ja koulun/esiopetuksen väliselle matkalle, huomioiden kohta 2.1. (koulumatkan pituus yli 5 km).

Huoltajat vastaavat oppilaan kuljettamisesta iltapäiväkerhosta kotiin. Iltapäiväkerhoon hyväksytyllä kuljetusoppilaalla ei voi olla samanaikaisesti kerhopaikkaa sekä kuljetusetuutta. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää erillisiä kuljetuksia iltapäivätoiminnasta kotiin. Iltapäivätoiminnan henkilökunta ei valvo lapsen siirtymistä kotimatkalle. Tällöin lapsi on huoltajan vastuulla. Samoin toimitaan esiopetuksessa täydentävän varhaiskasvatuksen suhteen.

Kustavin koulutoimi ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia.

3.2. Linja-autokuljetukset

Koulukuljetukseen oikeutetulle oppilaalle Kustavin kunta myöntää joukkoliikenteellä matkustamista varten ladattavan koululaiskortin.

Kortille on ladattu lukuvuoden aikana tarvittava määrä matkoja. Kortti oikeuttaa lukuvuoden aikana matkustamaan vain koulumatkoja (kaksi matkaa / koulupäivä).

Kunta ostaa oppilaalle vain yhden kortin. Jos kortti rikkoutuu tai katoaa, oppilaalta peritään uuden kortin hankkimisesta aiheutuneet maksu- ja käsittelykulut. Kortti palautetaan kouluun kesäloman ajaksi, jolloin ne nollataan ja ladataan uudelleen seuraavaa lukuvuotta varten.

Bussiaikataulujen muuttuessa (talvi-/kesäaikataulut) vanhempien on huolehdittava mahdollisten muutosten vaikutuksesta oppilaan kulkemiseen.

3.3. Koulutaksikuljetukset

Koulutaksin mukaisia kuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle kuljetuksena, vaan oppilaat kerääntyvät noutopysäkeille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Ns. noutopysäkit sovitaan erikseen reittikohtaisesti. Koulutaksiin ei voida ottaa muita oppilaita kuin koulukuljetukseen oikeutettuja oppilaita.

3.4. Kuljetusavustus

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta kuljetusavustusta koulumatkakustannuksiin, jos oppilas täyttää kuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa tai saattaa oppilasta. Maksettava korvaus on sama kuin KELAn maksama korvaus oman auton käyttämisestä (vuonna 2022 korvaus on 0,20 €/kilometri/suunta kunnan määrittelemän matkan pituuden mukaan). Korvaus myönnetään vain niiltä matkoilta, jolloin oppilas on kyydissä. Korvausta ei siis makseta esim. huoltajan paluumatkalta kotiin sen jälkeen, kun hän on kuljettanut lapsensa kouluun.

Kuljetusavustusta ei myönnetä, jos oppilas on mahdollista sijoittaa kunnan järjestämään koulukuljetukseen, eivätkä esim. terveydelliset syyt vaadi erilliskuljetusta.

Esi- ja perusopetuksen oppilaiden osalta kuljetusavustusta on anottava kirjallisesti (vapaamuotoinen hakemus osoitettuna sivistyslautakunnalle). Avustuksen myöntäminen arvioidaan tapauskohtaisesti ja asiasta päättää sivistyslautakunta.

3.5. Kuljetusten odotus

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Odotuksessa huomioidaan lain asettamat koulumatkan enimmäisajat (oppilaan iästä riippuen 2,5 h tai 3 h/ koulupäivä). Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Kuljetusta odottavalle oppilaalle koulu/esiopetus järjestää mahdollisuuden valvottuun toimintaan. Ohjattu toiminta koulussa voi olla esim. läksyjen tekoa, valvojana voi toimia koulun/päiväkodin henkilöstöön kuuluva työntekijä. Vastuu valvonnan järjestämisestä on koulun rehtorilla/varhaiskasvatuksen johtajalla.

3.6. Kuormitussäädökset

Koulukuljetuksissa noudatetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetusta koulu- ja esiopetuskuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

3.7. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta/esiopetuksesta otetaan yhteyttä huoltajaan kuljetusoppilaan noutamiseksi kotiin.

3.8. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny. Ensisijaisesti toimitaan siten, että oppilas voidaan ohjata koululta vielä samana päivänä lähtevään toiseen kuljetukseen. Toissijaisesti otetaan yhteys huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta.

Koulun kerhot pyritään järjestämään siten, että myös kuljetusoppilaille olisi mahdollisuus osallistua kerhoihin kuljetusaikataulut huomioiden. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta huolehtia koulukuljetuksesta koulun kerhoon tai kerhosta kotiin. Jos oppilas on mahdollista ohjata toiseen koululta lähtevään kuljetukseen, myös kerhoon/kerhosta voidaan kuljettaa. Ylimääräisiä ajoja kerhojen vuoksi ei järjestetä. Mikäli oppilas jää vapaa-ajan harrastukseen koululle (ei koulun järjestämään kerhoon) heti koulupäivän päätyttyä, ei hänellä ole oikeutta koulukuljetukseen harrastuksen päätyttyä.

4. KUINKA KOULUKULJETUSTA HAETAAN

Mikäli oppilaalle halutaan koulukuljetus, sitä on aina anottava kirjallisesti.

Oppilashallinto-ohjelmasta saatavien tietojen sekä sivistyslautakunnan hyväksymien koulukuljetuksia koskevien periaatteiden perusteella ratkaistaan oppilaan kuljetustarve.

Mahdolliset ajantasaiset asiantuntijalausunnat koulukuljetusta varten toimitetaan alkuperäisenä paperiversiona koulutoimistoon hyvissä ajoin ennen koulukuljetusajankohdan tarvetta.

Kun kysymys on koulumatkan rasittavuuden ja vaikeuden arvioinnista, päättävä viranhaltija voi kuulla myös koulun/varhaiskasvatuksen edustajia, jotka tuntevat oppilaan.

Erityisperusteinen koulukuljetus myönnetään asiantuntijalausuntojen perusteella enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Oppilaalle voidaan anomuksesta myöntää maksuton koulukuljetus suurpetohavaintojen perusteella. Kuljetusta anotaan tapauskohtaisesti. Rehtori-sivistystoimenjohtaja päättää koulukuljetuksista suurpetohavaintojen perusteella. Maksuttomia koulukuljetuksia myönnetään pääsääntöisesti 1.11. – 31.3. väliselle ajalle. Koulukuljetus myönnetään pääosin aamuisin, sillä koulupäivän päättyessä on normaalisti valoisaa. Anomuksesta koulukuljetukset suurpetohavaintojen perusteella myönnetään enintään viideksi kuukaudeksi kerrallaan. Ennen kuin viranhaltija voi myöntää kuljetuksia suurpetohavaintojen perusteella, pyydetään lausunto Vakka-Suomen alueen riistanhoitoyhdistykseltä alueella tehdyistä suurpetohavainnoista.

Kunta voi päätöksenteossaan käyttää hyväkseen myös muiden asiantuntijatahojen lausuntoja. Tämän lisäksi huomioidaan päätöksiä tehtäessä myös valaistuksen puuttuminen kuljettavalta tieosuudelta, liikenteen tiheys kyseisellä tiellä, koulutiellä olevat metsäiset osuudet ja niiden pituus sekä todennäköisyys sille, että oppilaan on mahdollista kohdata suurpeto asuinalueellaan. Lähtökohtaisesti syrjemmässä olevat metsäiset alueet ovat suurpedoille enemmän ominaista liikkuma-aluetta kuin tiheimmin asutut asuinalueet. Yhden kriteerin täyttyminen ei automaattisesti tarkoita sitä, että koulukuljetusta suurpetohavaintojen perusteella voidaan myöntää, vaan koulukuljetuksesta päätettäessä käytetään kokonaisharkintaa.

Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuista. Sairauden tai tapaturman takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi.

Koulukuljetus myönnetään aina määräajaksi. Tien vaarallisuuteen perustuva koulukuljetusoikeus myönnetään pääsääntöisesti vuodeksi kerrallaan, koska vaarallisuusluokitukset voivat muuttua.

Koulukuljetusoikeudesta tehdään kirjallinen viranhaltijapäätös. Siitä on muutoksenhakumahdollisuus perusopetuslain 42 a §:n mukaisesti valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Olosuhteiden muuttuessa on tehtävä uusi hakemus tai ilmoitettava, ettei kuljetuksen saamiselle ole enää perusteita.

5. KULJETUKSEN AIKANA NOUDATETTAVAA

5.1. Yleistä

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Koulukuljetusta varten saatua koululaiskorttia saa käyttää ainoastaan koulumatkoihin. Oppilaille, joille on myönnetty koulukuljetus, lähetetään kuljetuspäätökset tiedoksi Wilma-järjestelmän kautta, esiopetuksessa Daisy-järjestelmän kautta. Erityisperusteiset kuljetuspäätökset lähetetään postitse kotiin.

Tiedot koulukuljetuksista (aikataulut, reitti- ja nouto-/jättöpaikat) lähetetään Wilman/Daisyn kautta viimeistään viikkoa ennen koulun alkamista. Wilmassa on myös linkki lautakunnan hyväksymään koulukuljetussääntöön, joka on luettavissa kunnan www-sivuilla.

Muutoksista ilmoitetaan Wilma/Daisy-viestillä. Koulukuljetuksiin liittyvät tiedotteet tulevat aina rehtorilta.

5.2. Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja-autossa tai koulutaksissa ei saa liikkua kuljetuksen aikana paikasta toiseen. Koulutaksissa on kuljetuksen aikana pidettävä turvavyöt kiinni. Koulutaksissa on oltava mukana tilaajan antama kuljetusluettelo oppilaista. Kunta tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Heidän toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulkeminen. Huoltajia pyydetään muistuttamaan lapsiaan myös turvavyön käyttämisvelvollisuudesta.

Turvallisen liikennekäyttämisen lisäksi huomioidaan koulupihan liikennejärjestelyt. Oppilaiden kuljetusten takia on syytä tietää, mihin koulutaksit tulevat ja mistä ne lähtevät, missä oppilaat odottavat taksia tai linja-autoa, mihin huoltajat voivat ajaa autonsa kuljettaessaan lapsia ja miten ruoka- ja tavarakuljetukset sujuvat turvallisesti. Koulutaksikuljetuksien tuloa ja lähtöä valvovat ja ohjaavat koulunkäynninohjaajat.

5.3. Linja-auton tai tilausliikenteen kuljettaja

Kuljettaja on koulukuljetusten aikana kasvatuksesta vastaava henkilö. Kuljetusten aikana on noudatettava kuljettajan antamia ohjeita. Linja-auton tai koulutaksin kuljettaja saa tarvittaessa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan epäasialliseen käytökseen tilanteen vaatimalla tavalla.

Kuljettajilla ei ole oikeutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka heille on ilmoitettu kuljetukseen, eikä myöskään tehdä sovittua poikkeavia kuljetuksia huoltajan tai oppilaan pyynnöstä. Kaikkia oppilaita tulee kohdella samojen periaatteiden mukaisesti.

5.4. Oppilasta koskevaa

Koulutaksia käyttävien oppilaiden kuljetusajat lähetetään Wilman/Daisyn kautta viimeistään viikkoa ennen koulunalkua. Lukuvuoden alussa mahdollisista aikataulumuutoksista ilmoitetaan erikseen. Oppilaan on oltava sovituksessa paikassa **viisi minuuttia** ennen annettua aikaa.

Joukkoliikennettä käyttävän oppilaan tulee olla pysäkillä riittävän ajoissa ennen reitin linja-auton ohjeellista pysäkkiä. Koulutaksin/joukkoliikenneauton ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy ns. noutopysäkillä. Tällöin kuljetus kouluun/esiopetukseen tai iltapäivällä koulusta/esiopetuksesta on vanhempien vastuulla. Kuljetuksesta myöhästyneille ei järjestetä toista kuljetusta, vaan huoltajien vastuulla on järjestää myöhästyneen oppilaan kuljetus.

Kuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä enintään 10 minuutin kuluttua sovittua ajasta. Koulutaksi ei saa ohittaa noutopysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.

Koulutaksin / joukkoliikenneauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on erikseen sovittu koulun kanssa (ei kuitenkaan polkupyöriä). Oppilaiden urheiluvälineet (esim. luistimet ja sukset) tulee kuljetuksen ajaksi pakata ja suojata asianmukaisesti.

Huoltajan vastuulla on ilmoittaa koulutaksille, mikäli oppilas on poissa kuljetuksesta. Oppilas voi itse ilmoittaa jäävänsä tilapäisesti pois koulukuljetusauton paluukuljetuksesta vain siinä tapauksessa, että hänellä on esittää huoltajan allekirjoittama asiaa koskeva lupa tai asiasta on erikseen informoitu koulua. Vastuu kotimatkasta siirtyy tällöin huoltajalle. Myös jos kuljetusoppilas ei koulupäivän päätyttyä nouse koulukuljetukseen vaan poistuu koulun alueelta, vastuu kotimatkasta siirtyy huoltajalle.

5.5. Vastuut

Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa linja-auton/koulutaksin noutopysäkille ja vastaavasti linja-auton/koulutaksin noutopysäkeiltä kotiin.

Liikennöitsijän/kuljettajan vastuu kattaa oppilaiden kuljetuksen noutopysäkiltä koulun pysäkille ja koulun pysäkiltä paluupysäkille.

6. POIKKEUSTILANTEET

6.1. Tapaturma

Kustavin kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat esikoulussa, koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, iltapäivätoimintaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

6.2. Kuljetukset ovat myöhässä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että joukkoliikenneauto/ koulutaksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen.

Erityisen huonojen keliolosuhteiden, työtaistelun tms. aiheuttamien poikkeustilanteiden sattuessa kunta pyrkii järjestämään kuljetukset niin hyvin kuin mahdollista. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla. Kuljettajalla on oikeus tehdä tilannekohtaiseen harkintaan perustuva päätös muuttaa koulukuljetusreittiä tai oppilaan nouto- tai jättöpaikkaa tilapäisesti liikenneturvallisuussyistä johtuen.

6.3. Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

6.4. Kuljetuksen laatu

Kuljetuksiin liittyvä mahdollinen palaute osoitetaan sähköpostiin rehtorille (kaisa.olari@kustavi.fi) Jos on kyseessä yksittäistä oppilasta koskeva poikkeuksellinen tapahtuma tai jatkuva laiminlyönti, on syytä yksilöidä oppilas, tapahtuma-aika/-ajat ja valituksen aihe.

Mikäli kuljetuksessa tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

7. LUKION JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET

Kustavin kunta ei järjestä koulukuljetuksia lukion tai ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Lukion ja ammatillisen koulun opiskelijan koulumatkatuesta säädetään koulumatkatukilaissa. Koulumatkatukea voi hakea KELAlta.

Yleisenä edellytyksenä koulumatkatukeen on, että opiskelijan yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 km ja kuukausittaiset koulumatkakustannukset ylittävät laissa määritellyn euromäärän.